

ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ В НЕБАНКОВИЯ ФИНАНСОВ СЕКТОР

/проучвания, анализ, насоки/

Комисия за финансов надзор 2021 г.

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	2
АКЦЕНТИ ВЪРХУ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ХАРМОНИЗИРАНИ ПРАВИЛА ОТНОСНО ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ.....	4
ЦЕЛИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕГЛАМЕНТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ХАРМОНИЗИРАНИ ПРАВИЛА ОТНОСНО ИИ.	5
КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ЗАБРАНЕНИ ПРАКТИКИ, КОИТО ВКЛЮЧВА?	5
КАКВА Е КЛАСИФИКАЦИЯТА НА ВИСОКОРИСКОВИТЕ СИСТЕМИ ЗА ИИ?	5
КАКВИ СА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ДОСТАВЧИЦИТЕ?	5
КАКВИ МЕРКИ В ПОДКРЕПА НА ИНОВАЦИИТЕ СА ПРЕДВИДЕНИ?	6
КАКВО ВКЛЮЧВА ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СИСТЕМИ ЗА ИИ?	7
ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН СЕКТОР.....	8
ИНВЕСТИЦИОНЕН СЕКТОР.....	8
ОСИГУРИТЕЛЕН СЕКТОР.....	9
ПРОУЧВАНЕ НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР СРЕД ПОДНАДЗОРНИТЕ ЛИЦА ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИИ.....	11
РАЗВИТИЕТО НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ И НУЖДТА ОТ НЕОБХОДИМИ ЗНАНИЯ И ПРИЛОЖНА СРЕДА.....	12
КОМУНИКАЦИЯ С КФН	17
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	19

ВЪВЕДЕНИЕ

Изкуственият интелект (ИИ) през последните няколко години направи сериозен скок и отчете голям напредък, който провокира създаването на приложения и в сферата на финансирането. ИИ има реална възможност не само да замени човешкия капитал изцяло или частично, но и да подобри ефективността му. Така се разкрива възможност пред хората да заемат друга полагаща им се сфера и да надградят знания и умения, за да бъдат в унисон с развиващата се дигитална среда.

Прилагането на ИИ системи се използва за откриване на аномалии и за създаване на оптимални инвестиционни стратегии. Други примери за използването на ИИ е алгоритмичната търговия - програми, които интегрират информация за променящата се пазарна динамика и ценови нива, като използват собствени алгоритми, за да направят автоматизираната търговия много по-бърза.

Във всяка една компания трябва да се уловят тенденциите на пазара и да се съобрази риска, за да се вземат най-подходящите решения за внедряването и използването на ИИ. За целта, компаниите се изправят пред следните четири основни задачи: разпознаване на риска, оценка на риска, превенция и контрол на риска.

През 2020 г., Европейската комисия (ЕК) публикува “Бяла книга за изкуствения интелект — Европа в търсене на високи постижения и атмосфера на доверие”, която анализира силните и слабите страни, и представя възможностите на Европа в сферата на изкуствения интелект. През дефиницията е обърнато внимание на ползите и технологичния напредък в различни области от ежедневието ни.

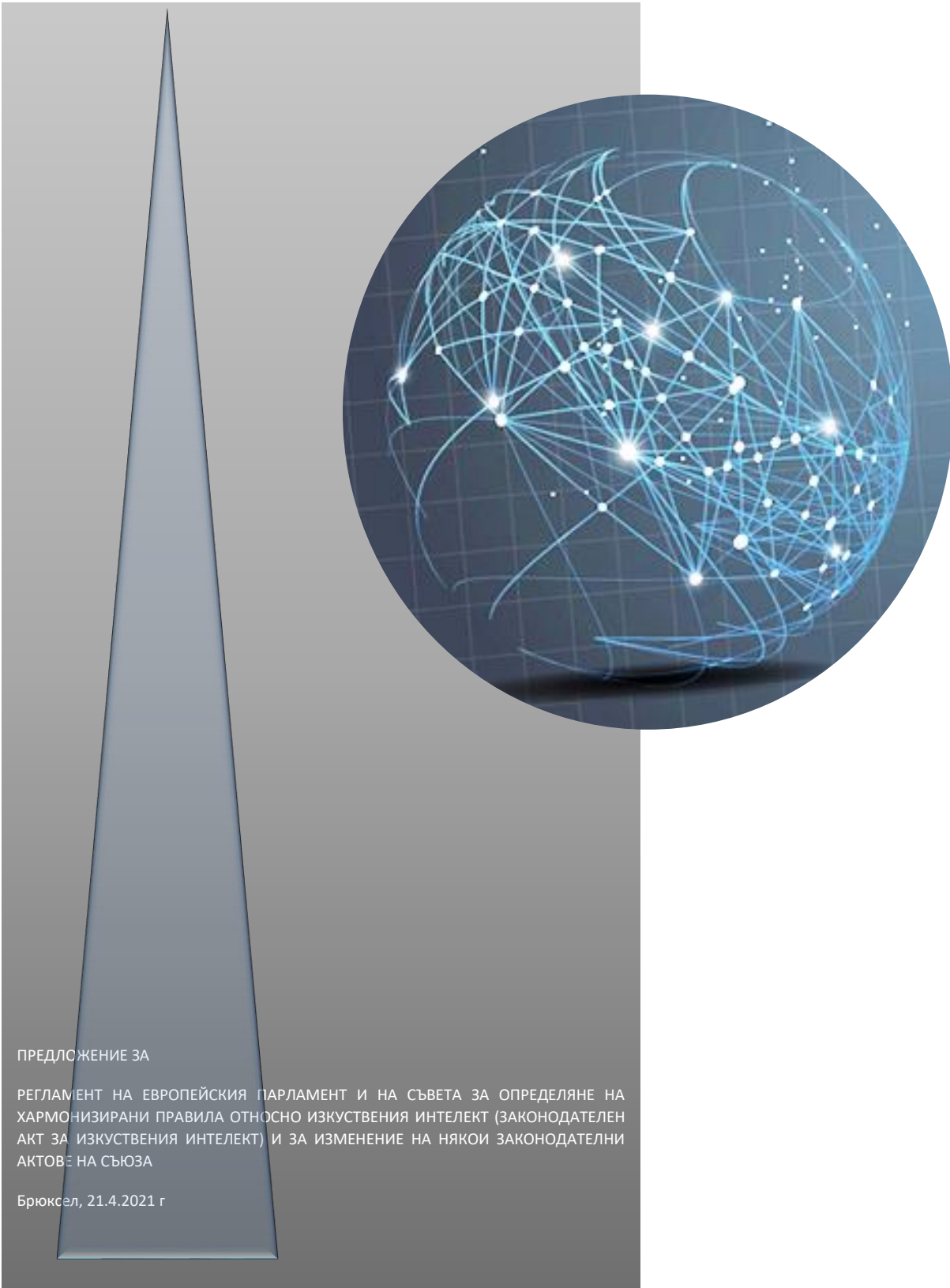
Само година след това, през април 2021 г., ЕК публикува и предложение на регламент за определяне на хармонизирани правила за изкуствения интелект - за разработването, пускането на пазара и използването на системи за ИИ в целия ЕС.

В тази връзка, приоритет на Комисията за финансов надзор (КФН) продължава да бъде именно наблюдението върху развитието на иновациите.

Затова и водена от принципите си да подобрява цифровата грамотност, КФН инициира дискуссионен документ за ИИ сред поднадзорните си лица. Целта

е насърчаване на задълбочена комуникация, при която заинтересованите страни съвместно да определят проблеми и средства за защита, да изяснят приоритетите и да определят какви действия могат да предприемат в подкрепа на безопасното интегриране на изкуствения интелект в небанковия финансов сектор.

АКЦЕНТИ ВЪРХУ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ХАРМОНИЗИРАНИ ПРАВИЛА ОТНОСНО ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ХАРМОНИЗИРАНИ ПРАВИЛА ОТНОСНО ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ (ЗАКОНОДАТЕЛЕН АКТ ЗА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ) И ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НЯКОИ ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ НА СЪЮЗА

Брюксел, 21.4.2021 г

<p>ЦЕЛИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА РЕГЛАМЕНТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ХАРМОНИЗИРАНИ ПРАВИЛА ОТНОСНО ИИ.</p>	<p>Европейската комисия (ЕК) очертава целите си в две посоки, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да насърчава развитието на технологиите за ИИ. • да използва техните потенциални ползи, като същевременно осигури защита от потенциални заплахи, безопасност и основни права, произтичащи от системите за ИИ.
<p>КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ ЗАБРАНЕНИ ПРАКТИКИ, КОИТО ВКЛЮЧВА?</p>	<p>Тези практики включват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • системи за ИИ, които представляват техники за съществено изкривяване на поведението на човека или определени групи хора, с вероятност да настъпи психологическа вреда. • системи за ИИ за „социално оценяване“. • системи за дистанционна биометрична идентификация в реално време.
<p>КАКВА Е КЛАСИФИКАЦИЯТА НА ВИСОКОРИСКОВИТЕ СИСТЕМИ ЗА ИИ?</p>	<p>Съобразно същността на системата за ИИ някои системи са класифицирани като високорискови, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ИИ системи, които са компоненти за безопасност на продукти и вече са предмет на хармонизирани от ЕС режими за това. • ИИ системи, които се използват в определени специфични контексти или за конкретни цели.
<p>КАКВИ СА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ДОСТАВЧИЦИТЕ?</p>	<p>Задълженията на доставчиците на високорискови ИИ системи трябва да позволяват:</p> <ul style="list-style-type: none"> • воденето на записи. • човешки надзор. • постигане на подходящо ниво на точност, здравина и киберсигурност. <p>За доставчиците възниква задължение да съхраняват определена документация в продължение на 10 години след пускането на пазара или пускането в експлоатация на системата за ИИ.</p>

КАКВИ МЕРКИ В ПОДКРЕПА
НА ИНОВАЦИИТЕ СА
ПРЕДВИДЕНИ?¹

Предложението за Регламент предлага създаването на „регулаторни пясъчници за ИИ“ (sandbox), които представляват контролирани среди, предназначени да насърчат разработчиците да тестват нови технологии за ограничен период от време, с оглед неговото спазване. Наред с други неща, тези регулаторни пясъчници биха позволили лични данни, законно събрани за отделна цел, да се използват за разработване или тестване на иновативни системи за ИИ. Предложението за Регламент изисква от държавите-членки да приемат мерки в полза на малките доставчици и стартиращи предприятия, като например, приоритетен достъп до регулаторните пясъчници и подкрепа при спазване на регламента и други правила на ЕС.

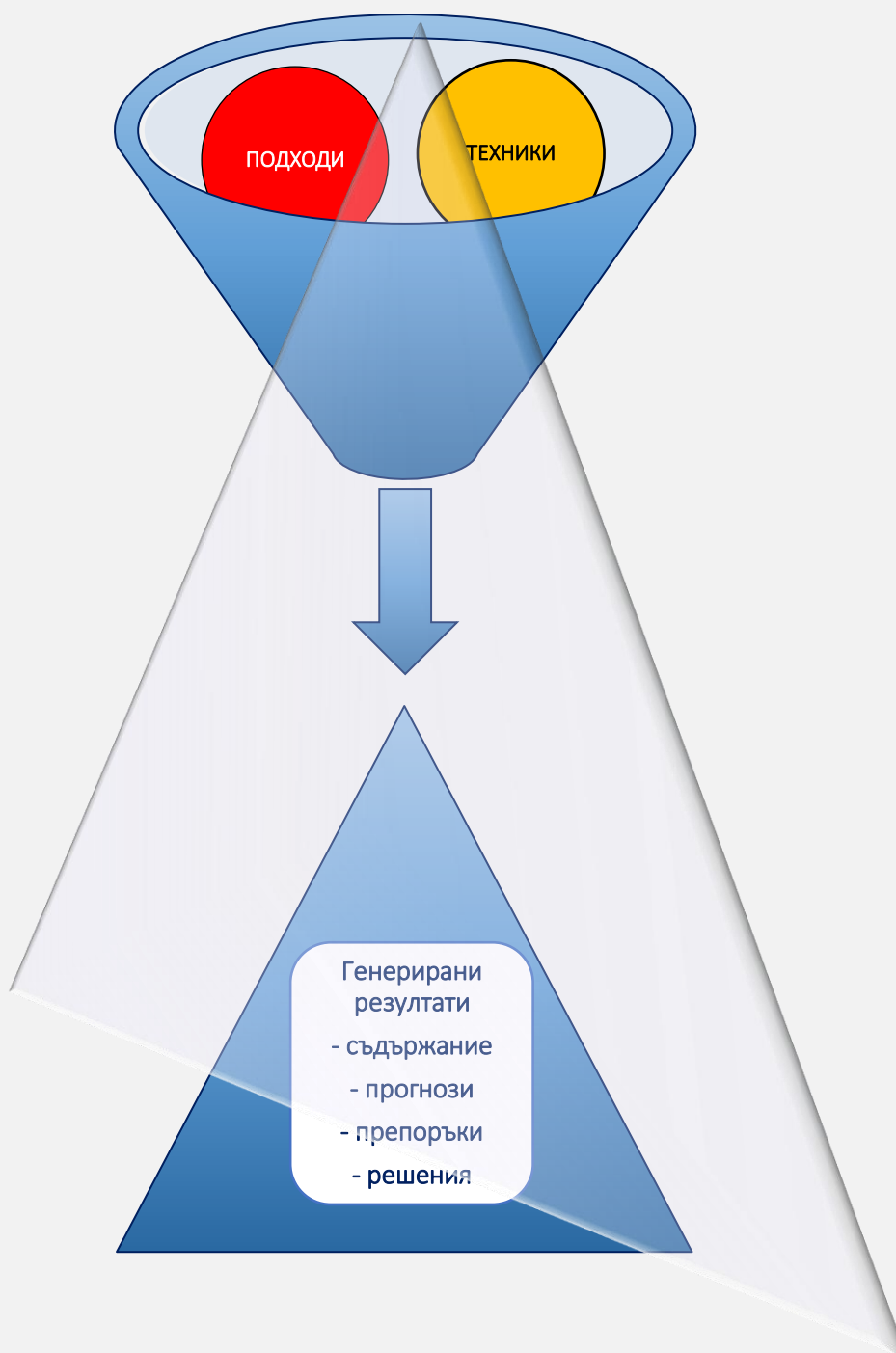
Предложението за регламент установява подробен регулаторен надзор и режим на прилагане.

С широкия си обхват, подробни правила относно забранените практики, задължения във връзка с високорискови системи и всеобхватен режим за надзор и прилагане, предложеният регламент има потенциално мащабно въздействие върху голям кръг сектори.

¹ Цялото предложение за регламент е публикувано на: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1623335154975&uri=CELEX%3A52021PC0206>

КАКВО ВКЛЮЧВА ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СИСТЕМИ ЗА ИИ?

Схематично изображение на системите за ИИ

ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН СЕКТОР

ИИ има потенциал да повлияе на застрахователната индустрия по много начини. Приложимите направления, при които се използва, са например: обработка и приемане на групови искове, откриване на измами при обслужване на клиенти и други инструменти за подобряване на цялото потребителско изживяване. Технологиите подобрява начина, по който се извършват продажбите и услугите, улеснява по-бързото обработване на искове.

Достъпът до големи масиви данни от страна на застрахователите им дава значителна преднина при интегрирането на ИИ, които се използват за увеличаване ангажираността на клиентите, създавайки по-персонализирана услуга и смислово насочени маркетингови съобщения за продажба на най-подходящите продукти на клиентите, както и за стимулиране на предлагането.

С цел подобряване на клиентското обслужване, много застрахователи се доверяват на използването на виртуални асистенти, като т. нар. чатботове². Управлението на искове и откриването на измами е важна посока за приложението на ИИ в разглеждания сектор.

Застрахователите се стремят да оптимизират нужните действия, необходими за съставяне на иск, като се намалят разходите за обработка и се улесни работата с клиенти. Прилагането на техники за машинно обучение на различни етапи подобрява процеса по управление на исковете. Също така, спомага за автоматично оценяване тежестта на щетите, както и за предвиждане разходи за ремонт на база исторически данни, сензори и изображения.

ИНВЕСТИЦИОНЕН СЕКТОР

Системите за ИИ намират съществено приложение за подпомагането на инвестиционните посредници при автоматизиране процеса за определяне рисковите профили на клиентите. Инвестиционният посредник събира база

---

² Чатботът представлява вид цифрова услуга, способна да поддържа разговори за изпълнение на задачи, което изгражда по-добри взаимодействия с клиентите. Основно предимство на чатбота е денонощният му достъп. Популярни разработки на виртуални асистенти помагат при запитвания за текущо салдо по застрахователна полица или за дата на следващи плащания, обработване и извличане на документи за агенти.

данни за вида на финансовия инструмент или сделка, която може да препоръча или да сключи; естеството и обхвата на услугата, която може да предостави; нуждите и характеристиките на клиента; типа на клиента; сключени сделки и използвани продукти. Съхранението, структурирането и анализирането на тази база данни допринася за намаляване оперативния риск и управлението му, гарантирайки високо ниво на предлаганата услуга, кореспондиращо на съответните знания, опит и склонност за поемане на риск. По този начин се спазват условията за надеждност, точност и последователност на информацията, събрана за клиент, на чиято база се изготвя профилът му.

Интегрирането на системи за ИИ подпомага и управлението на базите данни от пазарни инфраструктури, депозитари на ценни книжа, както и процеса по оптимизиране и въвеждане на клиентски нареждания при спазване на нормативните изисквания, включително наблюдение, оценка на качеството на данните и откриване на измами.

Възможността, която предоставят системите за ИИ, а именно за мониторинг на пазара чрез индикатори, отразяващи търсенето на съответен небанков продукт, съобразно профила на клиента, неговия доход, рисков апетит и портфейл, е приложима в небанковия финансов сектор. Техниките за ИИ подпомагат бизнеса в оценка тенденциите и развитието на пазара на дребно, включително по отношение защита на инвеститорите.

ОСИГУРИТЕЛЕН СЕКТОР

Машинното обучение има реална възможност да направи нововъведения в пенсионната система. Голям е потенциалът на ИИ в рационализирането на процесите и обслужването на клиентите, както и откриването и предотвратяването на измами, които най-често са свързани с убеждаването за прехвърляне на пари във високорискови и незаконни схеми. С инструментите за машинно обучение тези рискове се наблюдават, като вероятността от измами се свежда до минимум. Технологиата дава възможност за идентифициране на физическото лице, евентуално разрешаване на плащания или ограничен достъп до сметките му. Наличието

на големи бази данни е това, от което се нуждае машинното обучение, за да бъде ефективно.

Въвеждането на ИИ при пенсионните планове подобрява процеса от планирането до изпълнението им. По този начин се проектира план, който като цели и структура отговоря на тенденциите, рисковия профил на потребителя и предпочитанията от него начин на живот при пенсиониране. Чрез обработването на огромни масиви финансови данни се предлагат реалистични съвети и създава план, съобразен с предпочитанията на потребителя. Последващо, при разглеждане на профилите и действията на потребителите, се правят корекции според промяна на нуждите.

Чатботът пък предоставя персонализирана обратна връзка въз основа на актуализираните данни на даден потребител, предлагайки налични опции, които в крайна сметка могат да доведат до вземане на крайни информирани решения.

Рутинната автоматизация на задачите в процеса по мониторинг на риска осигурява съответствие и балансиране на сделките. Инструментите за ИИ също се прилагат при напасване на продуктите и услугите към специфичните нужди на потребителите.

С ИИ се персонализират инвестиционните стратегии и се предоставят по-сложни методологии за оценка на алтернативни инвестиции, вместо предлагането на стандартен план. Освен това, предоставят възможност за преразглеждане на съществуващите инвестиции спрямо профила на потребителя.

Натоварването на консултантите се намалява посредством използването на чатботове, които поемат рутинните запитвания. Постепенно, с развитието на ИИ, отговорите стават по-персонализирани, като се определят въз основа профила на потребителя.

ПРОУЧВАНЕ НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР СРЕД ПОДНАДЗОРНИТЕ ЛИЦА ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ИИ

ИИ и машинното обучение /МО/ са все по-важни технологии в сектор финансови услуги. В отговор на това, КФН предприе проучване сред поднадзорните си лица за набелязване на ключовите теми. Въпросите се отнасят до предимствата, предизвикателствата и развитието на ИИ. Целта е чрез разсъждения, мнения и критики да бъде по-детайлно анализирана разглежданата иновация и очертана общата картина.

За КФН е важно да поддържа по-нататъшен конструктивен диалог с частния сектор в това отношение за по-добро разбиране на използването и въздействието на ИИ/МО, включително потенциалните ползи и ограничения за разгръщане, както и рисковете, свързани с прилагането на ИИ.

Ускореното преминаване и съществуване на небанковите финансови услуги в едно онлайн общество ще породи необходимост от въвеждането на ИИ в краткосрочен план. Следователно, ИИ трябва да се разглежда като социално-технически проблем.

ИИ вече се използва като част от националните цифрови инфраструктури, като се интегрират общи системи за дигитално правителство, обвързващи изискванията към небанковия финансов сектор и регулаторния орган.

Данните изложени в следващите страници са в следствие на проучването, проведено от Комисията за финансов надзор. В него са разгледани въпроси, свързани с технологичното развитие и практическо приложение на ИИ. Загатната е и тенденция за евентуални сценарии, очертаващи потенциалното въздействие на тези технологии върху финансовия пазар и участниците в него, като очертава посоката на потенциалните последици за финансовия надзор. Целта на този документ е да се започне открита дискусия за въздействието на цифровизацията върху пазарите и надзорните структури.

Този анализ не следва да бъде тълкуван като предписание за използване на която и да е конкретна технология или бизнес модел, описани в него.

КФН обръща внимание, че данните в изследването са обработвани при максимално добросъвестно анализиране, но не гарантира, че съдържанието е пълно, предвид получените отговори.

РАЗВИТИЕТО НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ И НУЖДТА ОТ НЕОБХОДИМИ ЗНАНИЯ И ПРИЛОЖНА СРЕДА

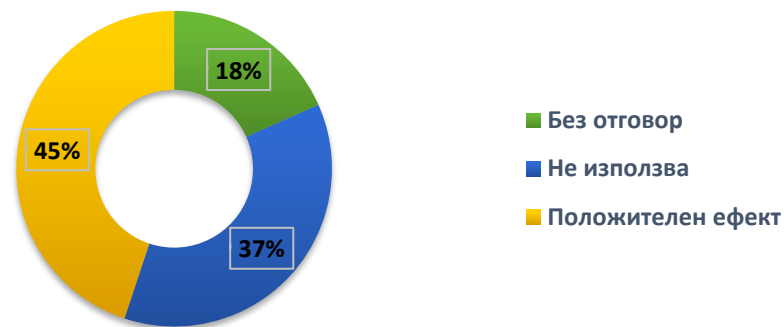
Резултатите от проведеното от КФН проучване за ИИ са систематизирани оптимално с цел набелязване посоката на развитие и мащаба на прилагането на иновациите.

На зададените въпроси са отговорили общо 106 поднадзорни лица. Най-активни са застрахователните брокери – 81%, последвани от застрахователните дружества – 16%. По-малко отговори са дали инвестиционните посредници и пенсионноосигурителните дружества.

Фигура 1

Тенденции в развитието на ИИ сред поднадзорните лица на КФН

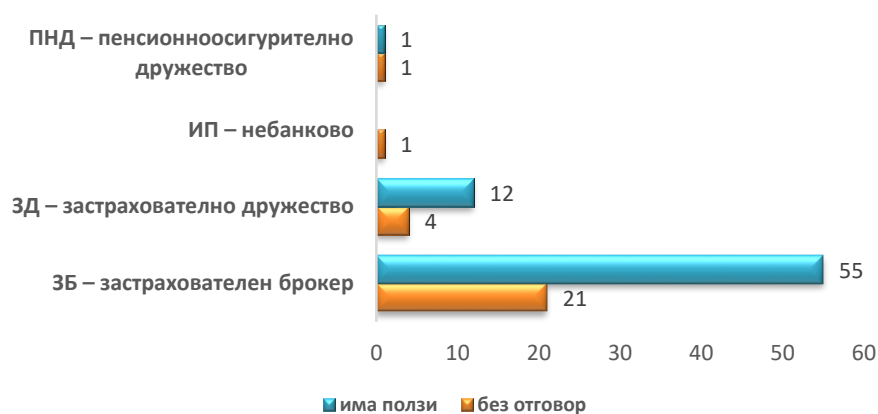

Фигура 2

На фигура 2 са представени преобладаващите отговори на поднадзорните на КФН лица, във връзка с тенденциите, отчитащи технологията ИИ и нейното прилагане в съответния сектор. 45% от отговорилите са склонни да твърдят, че тенденциите са в положителна посока, 37% все още не използват масово ИИ, което оставя отворен въпроса за определяне на влиянието и ефекта от приложението на технологията. Същото важи и за 18% от отговорилите, които не са изразили мнение.

Темата свързана с Ковид-19 също намира място в отговорите, тъй като пандемията ускори темповете на автоматизация и приемане на ИИ в небанковия финансов сектор. В резултат на това е нужно да бъде осигурен подходящ контрол върху устойчивостта на системите за ИИ в краткосрочен план. В дългосрочен план е нужно вниманието да се насочи към управлението на данни в контекста на технологични инфраструктури, както и към процесите за управление на риска.

Ползи и недостатъци от внедряването на ИИ

Фигура 3

Фигура 3 показва ползите от използването или бъдещето внедряване на ИИ системи при различните поднадзорни лица. Значителен брой от анкетиранияте - 42% признават положителния принос на технологията, който може да доведе до оптимизиране на работния процес. Без посочен отговор или с липса на обоснована преценка са 12% от отговорилите.

Поднадзорните на КФН лица намират ползи и предизвикателства най-вече при събирането и анализа на данни, а не със самите ИИ - от приложения, платформи, чатботове, които представляват прости алгоритми за прогнозиране. Причината ИИ системите да са толкова успешни и да носят толкова много предимства е, че разполагат с голям обем висококачествени данни, а не с много сложни алгоритми. В тази връзка, справедливият и равен достъп до данни е по-значим фактор за компаниите във финансовия сектор, отколкото самите алгоритми и модели на ИИ.

Най-големите бариери за поднадзорните лица са свързани с данните - ограничен достъп до лични данни и липса на прозрачност. На ниво разработени модели са обхванати предизвикателствата, свързани с обяснението и документирането на сложни модели, както и осигуряването на подходящо управление.

Посочените недостатъци от внедряване и използване на ИИ основно са обвързани с възможността за нарушаване принципите на отчетност, справедливост, поверителност и прозрачност.

При внедряването на ИИ, анкетираните поднадзорни лица изразяват и притеснения, свързани с киберсигурността, загубата на личен контакт с клиенти, нуждата от допълнителна квалификация на служителите и оптимизиране на персонала. Всичко това дефинира социален аспект, произтичащ от интегрирането на системи за ИИ и въпросите, свързани с битовите нужди и несигурността на служителите.

Отговорите отразяват липсата на умения за управление на данни и затрудненията при наемане на висококвалифицирани експерти, въпреки че фирмите могат да наемат направо специализирани екипи, които да извършват тези дейности. Това по-скоро може да бъде отчетено като предизвикателство за малките фирми, които разполагат с ограничен ресурс и открива пред тях необходимостта от внедряване на системи като автоматизирано машинно обучение, подпомагащи преодоляването на пропастта. Тези техники обаче могат да внесат допълнителна сложност и риск от „черна кутия³“, тъй като е по-трудно да се документира процесът на модела.

Идентифицирането на подходящи случаи, в които е нужно внедряването на ИИ, може да бъде бариера за фирмите, които са в начален етап от прилагането и нямат възможността да очертаят ясни параметри.

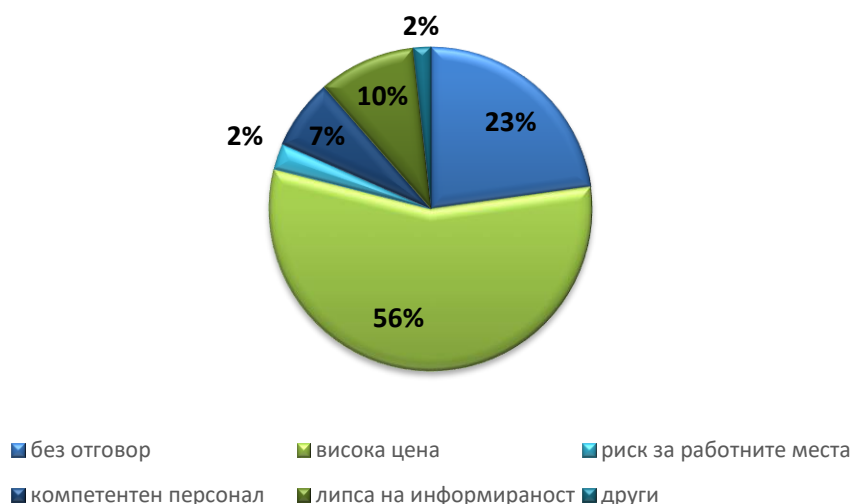
Фигура 4

³ „Черната кутия“ е всяка ИИ система, чиито данни и операции не са видими за потребителя или друга заинтересована страна. В най-общ смисъл представлява непроницаема система. Моделирането с дълбоко обучение обикновено се осъществява чрез разработка на черна кутия. Алгоритъмът приема милиони точки от данни като входни данни и съпоставя специфични характеристики на данните.

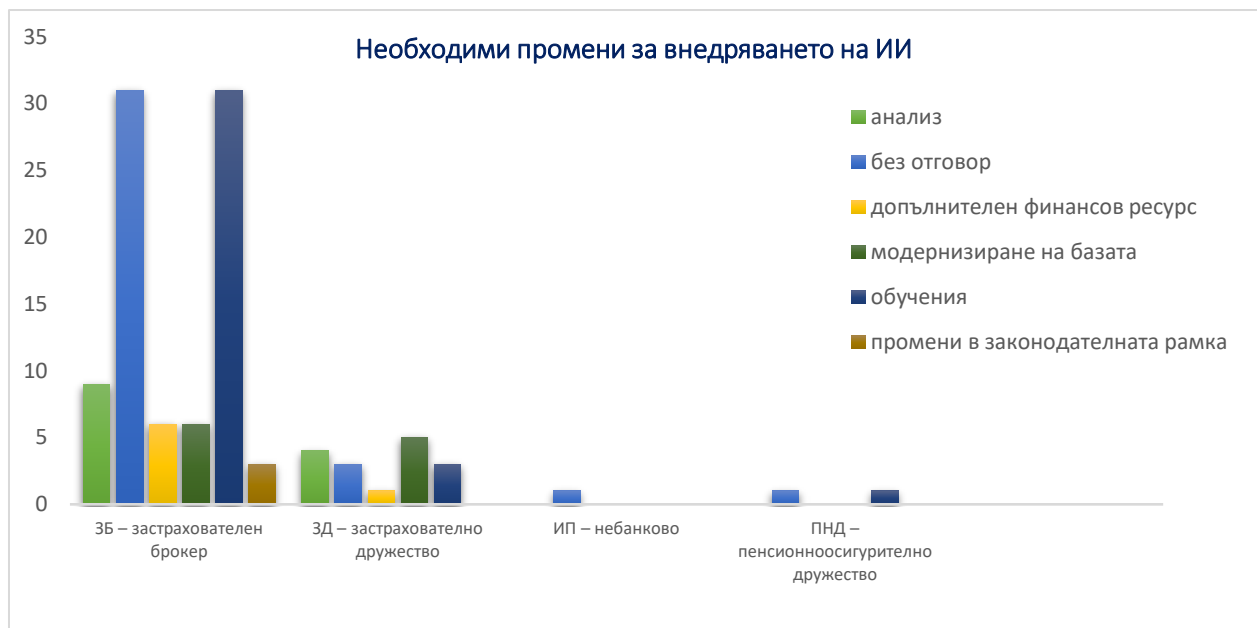
Фигура 4 отразява зависимостта между рисковете и ползите в процеса на развитие на ИИ. Над 42 % от отговорите са в интерес на ползите за бизнеса, докато над 12% намират недостатъци, обвързани с рискове. Евентуалното смекчаване на рисковете би могло да се постигне чрез внедряване на съществуващи и експлоатирани вече ИИ продукти на родни цифрови компании в други сектори, за да се събере информация как проектират, тестват, прилагат и наблюдават приложенията на ИИ.

Необходими промени за внедряването на ИИ

Фигура 5

Фигура 5 изобразява промените, които трябва да направят фирмите, за да отговорят на настъпващата с бързи темпове технология, каквато е ИИ. Най-голям проблем е високата цена, нужна за изграждането на една такава система. 10% от отговорилите са на мнение, че няма достатъчно информация по темата и не се чувстват запознати с тази технология, за да мислят в посока, която да доведе до използването ѝ. Компетентният персонал е също необходимост, от която има недостиг и за осигуряването на такъв ще са нужни средства за квалифицирането му. 23% не са посочили отговор.

Фигура 6

На фигура 6 са изобразени голяма част от промените, които трябва да бъдат предприети, за да може бизнесът да отговори на бързите темпове на развитие в дигиталния свят и по-специално ИИ, като част от него. Анализ на ситуацията, модернизиране на базата и обучения са сред водещите приоритети. Голяма част от поднадзорните лица не са дали отговор.

КОМУНИКАЦИЯ С КФН

Мнозинството от анкетираните поднадзорни лица са акцентирали на засиленото сътрудничество с КФН и повишаване доверието в регулатора. Не правят изключение и отговори, които изразяват опасения, че въвеждането на ИИ системи и липсата на достатъчно добра регулация и надеждност за потребителите, ще доведе след себе си сериозни последствия.

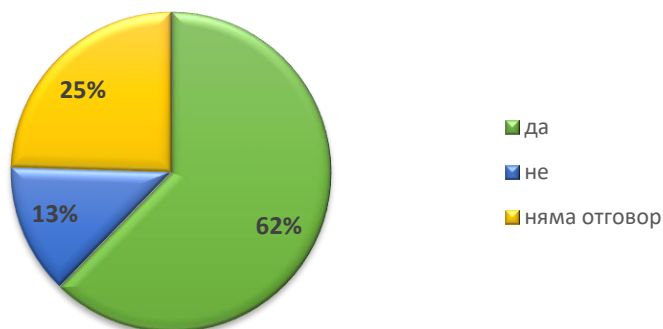
Трудността и притеснението са в посока разбиране и прилагане на различните изисквания, липсата на ефективни вътрешни практики, които да подпомогнат разработващите системи за ИИ и мениджърските екипи да вземат решения.

От отговорите се наблюдава и отчетлив фокус върху важноста на по-практически насоки, свързани с ИИ и комуникация с надзорния орган. Например, защитата на данните е често срещана засегната тема.

Очертават се липси на стандартизирани дефиниции на ключови термини като етичност, справедливост, прозрачност и липсата на стандартизирани количествени и качествени измерители на тези принципи.

Последната, фигура 7, илюстрира положителната нагласа и иновативния поглед на отговорилите (62%) по отношение на използването на ИИ и от страна на КФН. Посочените примери са свързани с оптимизиране на административната дейност – намаляване на хартиените носители, обработване на по-големи масиви данни, подобряване на надзорната дейност, защитата на потребителите. Някои отговори са в посока възможностите пред регулатора да консултира и обработва данни в реално време, респективно да минимизира времето за реакция. Значително малък процент (13%) считат, че приложението на технологията в работата на надзорен орган не би следвало да има широко приложение, за да бъде избегнато максимално изкривяването на информацията.

Нагласи относно използването на ИИ от страна на регулатора

Фигура 7

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Проучването на КФН относно ИИ отбелязва нарастващата цифрова революция и нейното отражение върху финансовата стабилност. Към момента, документът не трябва да се разглежда като индикация за промяна на настоящата регулаторна практика.

КФН ще работи в унисон с наложените европейски принципи като според нивото на риск, което поражда съответните системи за ИИ, ще бъдат определяни изисквания, на които трябва да отговарят същите, съобразно използваните количествени и качествени данни, ангажиран човешки ресурс в процеса и подхода на валидиране, тестване и документиране на данните. Ключови за въвеждането на система за ИИ ще бъдат ясно определените мениджърски отговорности по отношение на съответния бизнес процес, нивото на риск при аутосорсинг на услугата, гарантиране безпристрастността на резултатите, използваните алгоритми в процесите на вземане на решения, премахване възможностите за действия свързани със законови нарушения.

Сериозно предизвикателство за небанковия финансов сектор при използването на ИИ е достъпът до финансов ресурс, който може да бъде подсигурен чрез финансовите инструменти на Европейския съюз, включително по оперативни програми или чрез други инвестиционни фондове.

Пред бизнеса стои предизвикателството за осигуряване на специализирани кадри, което предполага дългосрочна програма за обучение, за да има достатъчно човешки фактор в дейностите по оценка, анализ и контрол на процесите по въвеждане и експлоатация на системите за ИИ.

Публикуваната на страницата на КФН актуализирана Стратегия за наблюдение на финансовите иновации за периода 2021 г. – 2024 г., цели установяване на диалог и създаване на „мост“ между регулаторния орган и бизнеса, с оглед очертаване на възможни бъдещи съвместни инициативи по интеграция на системите за изкуствения интелект в небанковия финансов сектор.

